

Gerrit te Bokkel

Liefhebber pur sang met een missie

Al langer dan 50 jaar houdt Gerrit te Bokkel zich bezig met paarden. Vanouds heeft hij een voorliefde voor het Gelders paard. Enerzijds vanwege hun schoonheid en statuur. Anderzijds proefondervindelijk als fijn gebruikerspaard voor zijn manegeruiters. In augustus kreeg hij de eretitel Fokker van het Jaar Gelders Paard uitgereikt.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN E.A.

De motivatie achter de toekenning van deze eretitel was onder meer de betrokkenheid van Gerrit en zijn niet aflatende enthousiasme over en promotie van dit type paard. Verschillende jaren achtereen gaf hij ruiters van zijn manege de kans om met de Gelderse paarden kennis te maken met de wedstrijdspanning, en met succes. Maar ook in de fokkerij boekte hij resultaten. De door hem gefokte merrie First Juwel B werd als driejarige nationaal kampioen. De eveneens op zijn stal geboren Evy Rona B legde een jaar eerder beslag op de nationale reservetitel. Afgelopen zomer verdiende Jorien-Tilde van zijn stal een uitnodiging voor de Nationale Merriekeuring en behaalde Jill-Rona B de hoogste IBOP-score aangespannen, waarmee ze de jongste Gelderse elitemerrie ooit werd. Daarnaast heeft Gerrit twee Gelderse hengsten KWPN-goedgekeurd gekregen, te weten Rubus B en recent Ibsen B.

Spaarpotje vullen

Gerrit werd 71 jaar geleden geboren op een gemengd boerenbedrijf in Eerbeek. "We hadden altijd een paar paarden voor het

landbouwwerk. Ik heb er als jongen zelfs nog mee gewerkt. Maar toen ik van de Landbouwschool afkwam, verkocht mijn vader de paarden en kwam er een tractor. Twee jaar waren we paardloos, maar toen kreeg ik verkering met Dora, die later mijn echtgenote zou worden. Van huis uit was zij ook opgegroeid met paarden. Samen hebben we toen een zwart merrieveulen gekocht in Barneveld, Godita. Ik heb haar als driejarige zadelmak gemaakt. Een superfijne en eerlijke merrie. Eigenlijk wat karakter aangaat het prototype voor een Gelders paard: ik ging er op een zaterdagmorgen mee naar de smid en liet er hoefijzers onderleggen. Vervolgens reed ik met haar naar het ouderlijk huis van Dora in Rheden om de volgende dag met Godita mee te doen aan een oriënteringsrit. In alles wat ze moest doen was ze meewerkend en opgewekt. Wedstrijden heb ik nooit gereden, maar wel veel ritten. Dat was toentertijd erg in zwang. Toen Godita vier was, besloten Dora en ik te trouwen en daar hadden we geld voor nodig. Dus om ons spaarpotje te vullen, is ze toen verkocht en waren we weer paardloos."

Gerrit en zijn vrouw Dora delen de liefde voor paarden. Hier met de goedgekeurde hengst Ibsen B. "Die heeft zich ontwikkeld, zoals ik had gehoopt: een moderne Gelderse hengst, met veel hardheid in zijn fundament en een sterk achterbeen."

“In financieel opzicht zijn we van het manegebedrijf niet rijk geworden, maar we zijn wel enorm verrijkt door de ervaringen en belevenissen, de gezelligheid en de vriendschappen.”

Koffiedrinken in de keuken

Voor ons huwelijk bouwde mijn vader een stukje aan bij de ouderlijke boerderij, zoals gebruikelijk in die tijd, en daar gingen we wonen. In het daaropvolgende voorjaar kreeg Dora van haar vader een merrieveulen van Appalatin. Deze was bedoeld om op te fokken en daarna zou Dora erop kunnen rijden. Als driejarige maakte Dora de merrie zadelmak en dat terwijl ze zwanger was. Samen hebben we vier kinderen gekregen. Drie zonen en één dochter, Daniëlle. Door de verschillende zwangerschappen, maar ook door het ontbreken van tijd kwam Dora steeds minder aan rijden toe. De Appalatin-dochter werd verkocht en in plaats daarvan kwamen er voor de kinderen een paar pony's op het erf. In eerste instantie waren dat speelpony's, maar uiteindelijk werden ze ook zadelmak gemaakt en gingen de kinderen ermee rijden. Er kwamen regelmatig kinderen uit het dorp bij onze kinderen spelen en die waren vaak ook druk met de pony's. Een van de vaders van die kinderen vroeg op een dag: “Kan ik niet een van jullie pony's huren voor mijn dochters om mee naar de ponyclub te gaan?” En dat was het begin van ons manegebedrijf. In 1976 zijn we hiernaartoe verhuisd. Er waren geen manegefaciliteiten. In het begin kwam iedereen bij ons in huis pauze houden, koffiedrinken in de keuken en maakte gebruik van ons toilet. Later hebben we voor alle klanten een schaftkeet ingericht en tegenwoordig hebben we naast de rijhal een mooie kantine.”

Idealistische inslag

De manege speelde in de jaren '80 als inkomstenbron nog geen belangrijke rol. “Ons

dagelijks brood verdienen deden we met ons fokzeugenbedrijf, maar op een gegeven moment werd landelijk het gesloten houden van de varkensbedrijven verplicht, dus niet alleen varkens fokken maar tevens afmesten. Dat kon hier echter niet vanwege de milieuwetgeving in deze regio. Vervolgens brak de Varkenspest uit in Brabant en hebben we zowel de varkens als de varkensrechten in één keer verkocht. Dat was in 1997, een paar jaar eerder hadden we al wel een rijhal gebouwd en gaven we daarin manegelessen, maar na de verkoop van de varkens zijn we ons helemaal gaan toeleggen op de paarden en alles eromheen.”

“Onze inslag is altijd idealistisch geweest. Natuurlijk moest er brood op de plank komen, maar wij gunden mensen ook het plezier in de omgang met pony's en paarden en het gezelschap van andere paardenliefhebbers. Zo hanteren we al verscheidene jaren het systeem, dat wij paarden en pony's voor een bescheiden bedrag per maand voor de helft verhuren. Ze lopen dan nog wel mee in een aantal manegelessen, maar kunnen tevens een paar keer per week gereden worden door degene, waardoor ze gehuurd worden. Deze constructie is een bijzonder laagdrempelige en populaire manier van paardensport beoefenen. Veel volwassen ruiters zijn druk met hun gezin en hebben geen tijd om iedere dag met een paard bezig te zijn. Voor kinderen is het tevens een laagdrempelige manier om te beginnen aan de pony'sport, en ons bieden de bijdragen zekerheid door het leggen van een bodem onder onze voerkosten. We kunnen ons bedrijf op deze manier runnen,

Gerrit te Bokkel runt samen met zijn gezin manegebedrijf Stal te Bokkel in Eerbeek: “De gedachte achter het manegebedrijf is altijd idealistische geweest. Natuurlijk moest er brood op de plank komen, maar wij gunden mensen ook het plezier in de omgang met pony's en paarden en het gezelschap van andere paardenliefhebbers”, aldus Gerrit.

omdat we een echt familiebedrijf zijn en onze uren lang niet altijd worden opgeteld. Het mooie hierbij is dat onze verschillende kwaliteiten elkaar in de breedte heel goed aanvullen en dat komt ten goede van het bedrijf. Hoewel ik zelf nooit op een vereniging heb gereden, ging ik later wel altijd met Dora mee naar haar club en ben ik altijd nauw betrokken geweest bij ruitersportverenigingen hier in de buurt. Rijvereniging De Veluwezoom heeft hier al jaren onderdak. Lange tijd ben ik voorzitter van die club geweest en zowel Daniëlle als Dora geven wekelijks lessen aan de leden. Zij verzorgen ook de manegelessen. Heel bijzonder is ook het werken met mensen die een bepaalde handicap, geestelijk of lichamelijk, hebben. De mensen met een zogenaamd rugzakje. Dergelijke klanten stellen nog hogere eisen aan het karakter van je paarden- en ponybestand. We hebben hier één Fries, enkele New Forest- en Welshpony's en verschillende KWPN'ers op stal. Uit de laatste groep fokken we jaarlijks een springveulen uit onze oude merriestam en voor het overige gaat het voornamelijk om paarden met Rubus-bloed in hun afstamming.”

Van manege- naar hengstenhouder

Het vinden van fijne manege(sport)paarden is volgens Gerrit altijd een hele zoektocht gebleken. “Op een gegeven moment kwam er een paard bij een oude buurman, de heer Post, vandaan. We zouden dit paard voor hem zadelmak maken, maar de buurman overleed in de periode dat we

Gerrits kleinzoon Siebe en de Wynton-dochter First Juwel B, die als driejarige tot nationaal kampioen werd gehuldigd.

Een goed karakter is een belangrijke eigenschap voor de manegepaarden. De KWPN'ers hebben veelal Rubus-bloed in hun afstamming.

daarmee bezig waren. Het was een heel fijn paard om mee te werken en ik kocht deze vervolgens voor het manegewerk van de weduwe van de buurman. Ik had bij haar op stal ook nog een fijn veulen van Ahoy zien staan. Mevrouw Post wilde hem verkopen, maar ze vroeg er 750 gulden voor. Dat was best veel, want de hengstveulens deden toen gemiddeld 500 gulden. Ik had geen zin om met haar, als zijnde net weduwe, zo scherp te onderhandelen en heb het veulen voor de vraagprijs gekocht. Mijn vrouw en dochter waren heel boos toen ik met het schonkige ding thuiskwam. Zij waren inmiddels gecharmeerd van de moderne dressuurpaarden en zagen niks in het Gelderse veulen.”

Gerrit vervolgt: “Ik heb Rubus, want daar ging het om, naar Groningen gebracht voor de opfok en als tweeënhalfjarige weer opgehaald. Hij was prachtig uitgegroeid en toen stond mijn dochter Daniëlle vooraan om hem voor zichzelf op te eisen als rijpaard. Ze heeft nooit weer een fijner paard gehad dan deze Rubus B; altijd goed-gehumeurd en werkwilg. Als hengst was hij ook steeds enorm braaf; hij wist heel snel het verschil tussen dekken en rijden. Daniëlle bracht Rubus uit in de sport en ze kwam bijna nooit zonder prijs thuis. Ook op de Gelderse kampioenschappen en het NK hield hij zich probleemloos staande tussen de dressuurpaarden. Ik was enorm trots op hem en Daniëlle. Ze reed in de IJsselhallen in Zwolle een keer mee in dezelfde rubriek als Anky van Grunsven op Painted Black. Tijdens de prijsuitreiking moest Anky de bloemen en het lint afgeven, omdat haar paard alle kanten uitsprong, terwijl Daniëlle met Rubus rond marcheerde met het boekje bloemen in één hand en de teugels in de andere.”

Inspirerende hengst

Gaandeweg begon Rubus iedereen op te vallen, ook de keurmeesters bij het KWPN. “We werden gevraagd om hem voor te stellen op de hengstenkeuring. De rest is geschiedenis; hij werd goedgekeurd en hoewel hij om wat voor een reden dan ook van de fokkers nooit grote aantallen merries ter dekking heeft gekregen, waren zijn nakomelingen stuk voor stuk meer dan gemiddeld braaf. Daar kan ik nog steeds ongelooflijk van genieten, dat al zijn nakomelin-

KWPN-hengst Rubus B is het boegbeeld van de stal. Zoals het een echte Gelderse betaamt is hij veelzijdig: dochter Daniëlle bracht hem succesvol uit in de dressuursport, maar hij werd als menpaard ook regelmatig ingezet bij de intocht van Sinterklaas.

Zijn niet aflatende enthousiasme en promotie van het Gelderse paard in combinatie met zijn diverse fokkerijsuccessen was reden genoeg om Gerrit te Bokkel de eretitel Fokker van het Jaar te geven.

gen ongecompliceerd zijn, ijver uitstralen en bovenaan mee kunnen doen in de sport, zonder dat het ouderwetse knollen zijn.”

Rubus B is een echt vaderdier en het boegbeeld van de stal. “Door zijn uitstraling heeft hij schilders en fotografen geïnspireerd. Fleur Louwe is als fotografe inmiddels over de hele wereld bekend, maar ze is hier begonnen en heeft Rubus diverse malen op de foto gezet. Hij is zelfs op het Museumplein, midden in Arnhem, gefilmd voor een videoclip van een Achterhoekse muziekbond.”

In de fokkerij moet je altijd vooruitkijken, daarom kocht Gerrit, toen hij vier jaar geleden de kans kreeg, Ibsen B van fokker Berend Veeneman en zijn dochter Els. Vader Wynton wordt uitgebracht in de Grand Prix en moeder Rosita komt uit de bekende fokkerij van Karel van Leijden. “Ibsen heeft zich ontwikkeld, zoals ik had gehoopt: een moderne Gelderse hengst, met veel hardheid in zijn fundament en een sterk achterbeen. In de commerciële kleur, zwart. Daarnaast is hij intelligent en ijverig. Wat mijn eigen fokkerij betreft, denk ik dat hij uitstekend gaat passen op onder meer onze Rubus-nakomelingen.”

Trots op kleinkinderen

Minstens zo trots als op Ibsen is Gerrit op zijn kleindochter Vera, die met haar pony al een keer Gelders kampioen is geweest en natuurlijk op Siebe, zijn kleinzoon. “Zijn vader Sjacco heeft in zijn jonge jaren fanatiek gereden, maar Siebe wilde nooit ponyrijden, terwijl wij wel graag wilden dat hij dat leerde. Aan dat verzoek gaf hij

Gerrit is trots op zijn zeventienjarige kleinzoon Siebe. Hij beleert de paarden onder het zadel en voor de wagen, en maakte afgelopen seizoen Jill-Rona en Jorinde-Tilde (foto) zelf zeer succesvol keuringsklaar.

“Rubus zijn nakomelingen zijn ongecompliceerd, stralen ijver uit en kunnen bovenaan mee doen in de sport, zonder dat het ouderwetse knollen zijn.”

De zelfgefokte Rubus-dochter Evy Rona B legde als driejarige beslag op de nationale reservetitel.

schoorvoetend gehoor, maar hij leste om zondagochtend voor half negen, zodat niemand van de manege het zou zien. Toen hij wat ouder werd leek hem het aangespannen rijden leuker. De manegemeisjes gingen allemaal wel een keer mee op zijn karretje, maar hielden het daarna voor gezien. Terwijl natuurlijk onder het zadel rijden in een les wel gezellig is. Om die reden is Siebe vervolgens op Rubus gaan rijden, die was door zijn ervaring met Daniëlle natuurlijk een uitstekend leerpaard. Rubus is voor het verrichtingsonderzoek ook aangespannen beleerd. Toen Siebe bedacht dat hij eigenlijk ook wel wilde mennen met Rubus, had deze hengst zeven jaar niet voor de wagen gestaan, maar hij liep alsof hij dat gisteren nog had gedaan. Vanaf die tijd wordt hij weer regelmatig ingespannen. Hij heeft Sinterklaas al een paar keer binnengehaald. Hoewel hij ook deel uitmaakt van het viertal van de manege, denk ik dat Siebe's hart meer ligt bij het mennen dan bij het rijden. Hij is pas zeventien jaar, maar heeft afgelopen seizoen Jill-Rona en Jorinde-Tilde helemaal zelf keuringsklaar gemaakt. Hij beleert de paarden onder het zadel en voor de wagen. Hij stelde ook Ibsen voor tijdens het aangespannen gedeelte van het verrichtingsonderzoek. Hij wil ontzettend graag alles leren en zich ontwikkelen in het paardenvak en loopt momenteel veel bij Matthijs van Middelkoop op stal. Heel bijzonder om als grootvader mee te mogen maken!”

Enorm verrijkt

Stal te Bokkel is een begrip in Eerbeek en omstreken. Gerrit: “Ik durf wel te zeggen dat

onze manege de paardensport in de regio zeker wel een positieve impuls heeft gegeven. In financieel opzicht zijn we er niet rijk van geworden, maar we zijn wel enorm verrijkt door de ervaringen en belevenissen, de gezelligheid en de vriendschap die we al jaren ondervinden door een divers pluimage aan klanten. Als ik mijn leven over mocht doen, zou ik ondanks de hoeveelheid werk en zorgen, er zo weer voor kiezen. Ik zou ook weer Gelderse paarden fokken, maar dan wel de Gelderse paarden van nu, die probleemloos mee kunnen doen in de sport, zowel onder het zadel als aangespannen, en ook mooi zijn om te zien. Dus geen paard van honderd jaar geleden, maar graag de moderne versie met hetzelfde fantastische karakter als Rubus.” ●

